Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifa și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. seu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anu 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anu 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtu abonamentele câtu și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 114. Brașovŭ, Lunĭ, Marțĭ 24 Maiu (5 Iunie.) 1888.

Brașovu, 23 Maiu st. v. 1888.

Mare îngrijire a fostŭ produsŭ, precum scimŭ, cu deosebire în sînulŭ clerului românŭ dela noi faimósa ordonanță a ministrului de comunicațiune, din anulŭ trecutŭ, prin care impune autoritățilorŭ nóstre bisericescĭ, ca sĕ se foloséscă în adresarea epistolelorŭ lorŭ oficiale de limba maghiară, decă voiescu, ca aceste epistole sĕ fiă scutite de timbru postalŭ.

Era clarŭ pentru fiăcare omŭ cu pricepere, că acéstă mĕsură a guvernului avea sĕ fiă o nouă încercare de a escamota dreptulŭ de limbă alŭ bisericilorŭ nóstre, că prin urmare ea avea de scopŭ a face erășĭ o mică spărtură în autonomia acestorŭ bisericĭ.

Simția fiăcare, că din partea autoritățilorŭ nóstre bisericescĭ era de lipsă sĕ se facă unŭ pasŭ în acéstă cestiune. Mai multe protopopiate ținură sinóde, desbătură asupra mĕsurilorŭ ce ar fi a se lua pentru apĕrarea limbei față cu noulŭ ucazŭ ministerialŭ. Preoții se adresau la archierei pentru deslușirĭ și îndrumărĭ despre modulŭ cum au se procédă în viitorŭ. Din tr'o parte primiră respunsulŭ ca se-și ajute scriindŭ pe scrisori adresa și unguresce și românesce; din altă parte li-se dicea, că vorŭ fi nevoițĭ se observe porunca ministerială, și erășĭ din altă parte li-se dicea se se folosescă mai departe de limba română în adresarea scrisorilorŭ oficiale, chiar cu risiculu de a fi constrînșĭ sĕ plătescă portulŭ.

Sinodele protopopescĭ, de carĭ amŭ făcutŭ amintire, au hotărîtŭ unisono: „mai bine plătimŭ decât se ne folosimŭ de alta limbă“.

Tóte aceste sfaturĭ și hotărîrĭ avură numai unŭ caracterŭ provisoriu. Se dicea că „deocamdată“ numai se-și ajute preoții așa și așa. Se presupunea dér că cu timpulŭ ordinariatele nóstre vorŭ lua în comunŭ o hotărîre definitivă. Până in diua de astădĭ însĕ nu s'a luatŭ din nicĭ o parte o hotărîre definitivă și mai generală în afacerea acésta.

Câtva timpŭ se părea chiar, că opoșițiunea în contra ordonanței ministeriale din vorbă a amuțitŭ. Cu atâtŭ mai multŭ amŭ trebuitŭ se ne bucurămŭ dér, vĕdendŭ, că Consistoriele din Aradŭ și Oradea-mare au adusŭ înaintea Sinodului eparchialŭ aradan acéstă cestiune a maghiarisării adreselorŭ de pe scrisorile oficiale scutite de portulŭ postalŭ.

Numitele consistorii au propusŭ sinodului în raportele lorŭ generale, ca cestiunea se se aducă, prin consistoriulŭ metropolitanŭ, înaintea congresului național-bisericesc, care apoi sé ia o hotărîre definitivă.

Acésta propunere s'a și primitŭ după o discusiune lungă în sînulŭ comisiunei și în ședința plenară a sinodului.

Din raportulu de mai jos, ce'lŭ reproducemŭ după „Luminătorulŭ“, vedemŭ cu părere de rĕu, că s'a aflatŭ unŭ membru în sinodŭ, care s'a încercatŭ sĕ escuse volnica, nedrepta și nelegala procedere a ministrului.

D-lŭ Dr. Iosifŭ Gall a făcutŭ acésta încercare dér a remasŭ isolatŭ cu părerile sale. Argumentele ce le-a adusŭ d-sa, spre a motiva procederea guvernului, s'ar fi potrivitŭ în gura unui funcționarŭ subordinatŭ alŭ ministrului de comunicațiă, nicĭdecum însĕ în gura unui magnatŭ, deși numai de curendŭ plăsmuitŭ de către guvernanțĭ.

Terĕmulŭ pe care s'a pusŭ d-lŭ Gall este terĕmulŭ negațiunei drepturilorŭ autonóme ale naționalităților și bisericelorŭ nemaghiare. Motivulŭ ce l'a produsŭ d-sa îlŭ întîmpinămŭ dilnicŭ în administrația și justiția. Pretutindenĭ ni se pretinde sĕ scriemŭ și sĕ vorbimŭ unguresce sub cuvĕntŭ că guvernulŭ nu póte afla funcționarĭ carĭ sĕ pricépă și limba nóstră.

Decă d-lŭ Gall admite că nu deregătorii suntŭ pentru poporŭ, ci poporulŭ pentru diregătorĭ, atuncĭ unde rĕmâne programulŭ sĕu viitoristŭ cu legea de naționalitate și cu autonomia bisericelorŭ?

Scopul nostru însĕ nu este de a polemisa cu d. Gall. Ajunge că nimenĭ din sinodulŭ aradanŭ n'a împărtășitŭ părerile d-sale, ci punîndu-se pe terĕmulŭ dreptului sinodulŭ a primitŭ propunerea consistorielorŭ, ca cestiunea sĕ fiă adusă înaintea forurilorŭ celorŭ mai înalte bisericescĭ spre a se lua o hotărîre definitivă.

Rĕmâne dér sĕ se pronunțe consistoriulŭ metropolitanŭ și la rendulŭ sĕu congresulu naționalŭ bisericescŭ, decă ordonanța desŭ amintită ministerială vatămă sĕu nu dreptulŭ de limbă alŭ bisericei.

In interesulŭ bisericei trebue sĕ dorimŭ ca hotărîrea definitivă sĕ nu se amâne, după vechiulŭ obiceiu, *ad calendas graecas*.

Dér interesulŭ nostru bisericescŭ pretinde încă mai multŭ, pretinde ca amêndouĕ bisericele nóstre sĕ procédă în acésta cestiune, ca și în tóte celelalte, carĭ atingŭ interesele autonomiei lorŭ, în conglăsuire paralelă, observând amêndouĕ aceeași atitudine față cu guvernulŭ. Ba ar fi consultŭ ca se invite și pe celelalte confesiunĭ nemaghiare de-a se alătura la pașii lorŭ, fiind-că numita ordonanța ministerială privesce tóte bisericile nemaghiare.

E vorba de drepturile bisericei și rĕspunderea celorŭ chiămați a le apĕra este mare. Preoții și mirenii noștri fără deosebire aștéptă dela dênșii o bărbătéscă, seriósă și demnă atitudine față cu încălcările guvernului.

Amŭ ajunsŭ la unŭ punctŭ decisivŭ și 'n viéța nóstră bisericéscă și decă, după atâtea pățănii, nu ne-amu putea reculege la timpŭ nicĭ pe acéstŭ terĕmŭ, atuncĭ amŭ fi in adevĕrŭ o națiă de plânsŭ.

Francesii și Ungurii.

Estragemŭ din *tecstulŭ oficialŭ* alŭ *declarărilorŭ* ministrului de esterne francesŭ *Goblet* următórele pasagie privitóre la Austro-Ungaria:

„Indată ce am aflatŭ în modŭ oficialŭ cuvintele d-lui Tisza, am invitatŭ pe ambasadorulŭ nostru în Viena de a vorbi în privința acésta cu contele Kalnoky, care s'a distinsŭ întotdeuna prin curtoasia lui. Trebue sĕ vĕ spunŭ, că contele Kalnoky îndată la prima întrevedere a datŭ espresiune *viuei sale părere de rĕu* asupra *impresiunei, ce a produs'o în Francia unŭ incidentŭ* pe câtŭ de penibilŭ, pe atâtŭ de neprevĕdutŭ. Dênsulŭ a declaratŭ, că, *după ce ca ministru de esterne elŭ este singurŭ chiămatŭ a conduce politica internațională a monarchiei*, regretă acéstă impresiune penibilă și că póte numai asigura, că nicĭ guvernulŭ, nicĭ dênsulŭ n'au pututŭ avé intențiunea, de a vătăma cumva Francia, care este o națiune amică, și a accentuatŭ, că bunele relațiunĭ ce le susține de multŭ cu guvernulŭ francesŭ și a carorŭ continuare o doresce sincerŭ, suntŭ gagiulŭ sentimentelorŭ sale. Dela acéstă declarațiă încóce contele Kalnoky s'a pusŭ în legăturĭ cu d-lŭ Tisza, și sunt încunoscințatŭ, că Tisza a împărtășitŭ ambasadorului nostru o scrisóre, în care declară, că se póte numai alătura la sentimentele esprimate de contele Kalnoky și că cuvintele sale n'au fostŭ dictate de nicĭ unŭ sentimentŭ de inimicițiă în contra nóstră. Care Ungurŭ — adause elŭ — ar pute sĕ dică orĭ se facă ceva vătămătorŭ pentru Francia? Domnilorŭ, aceste suntŭ declarările ce s'au datŭ ambasadorului nostru și eu credŭ din parte'mĭ, că, decă, precum nu mĕ îndoesc precum a confirmatŭ și conoky și domnulŭ Tisza, guvernulŭ austro-ungarŭ voiesce sĕ continue escelentele relațiunĭ de până acum cu Francia, îi va fi ușorŭ d-lui Tisza, de a sterge și ultimele urme, ce le-au pututŭ lăsa cuvintele sale“.

*

Foile bismarkiane se esprimă — precum era de prevedutŭ — în modŭ reprobătorŭ și batjocorosŭ asupra discusiunei din camera francesă privitóre la vorbirea lui Tisza. „Norddeutsche allg. Ztg.“ dice că atâtŭ interpelantulu din camera francesă câtŭ și ministrulŭ Goblet făceau mai bine sĕ mărturiséscă, că Francia sub auspiciele republicei radicale a devenitŭ o țeră forte neospitală, decâtu sĕ acuse pe d-lŭ Tisza, și indirectŭ Germania pentru mĕsurile ce le-a luatŭ la graniță.

Diarulŭ „Post“ ia în apĕrare dreptulŭ d-lui Tisza de a critica stările unei țerĭ străine și dice că în Augustŭ 1883 regele Alfonso alŭ Spaniei a fostŭ greu vătămatŭ în Parisŭ și că multĭ Germanĭ au suferitŭ o rea tractare, și în Marsilia de curendŭ au fostŭ insultațĭ nisce lucrătorĭ italianĭ. Se póte dér susține că averea și viața străinilorŭ nu e destulŭ de asigurată în Francia; „Post“ mai susține că contele Kalnoky n'a voitŭ sĕ-i facă vr'o imputare lui Tisza, când a disŭ că regretă incidentulŭ și că elŭ singurŭ conduce afacerile politicei esterne a imperiului, ci a voitŭ numai sĕ arate că nimenĭ în Austro-Ungaria nu a voitŭ sĕ vatăme Francia.

*

In ședința de Sâmbătă (2 Iunie) a *camerei ungare* oposiționalii erășĭ au mai debutatŭ cu interpelațiunĭ. A vorbitŭ *Pazmandy* din stânga estremă și vrendŭ a dovedi că în Francia este mai sigură averea streinului ca în Ungaria dise: „Suntŭ în Francia multe pădurĭ, der acolo nu s'a auditŭ nicĭodată de pădurea Bakony“. Acésta ofensă ce a aruncat'o Pazmandy în fața conaționalilorŭ sĕ-i a produsŭ sgomotóse reprobărĭ în cameră.

A vorbitŭ apoi *Apponyi* numindŭ declarările lui Tisza o „greșelă politică“ și în fine *Gabriel Ugron*. Ambii au interpelatŭ și cu privire la aserțiunea contelui Kalnoky, că dênsulŭ „singurŭ conduce politica esterióră a monarchiei“; întrebândŭ decă nu se respecteză art. de lege 12 din 1867: că principiile fundamentale ale politicei esterióre suntŭ a se stabili în înțelegere cu ambii miniștri-președințĭ ale celorŭ douĕ jumĕtățĭ.

Ministrulŭ Tisza a rĕspunsŭ că contele Kalnoky a respectatŭ totdeuna dispozițiile numitului articulŭ de lege și în fine a declaratŭ că n'a avutŭ intențiunea de a vĕtĕma nicĭ pe departe națiunea francesă.

*

Declarația partidei independenților privitóre la esposiția din Parisŭ, a produsŭ rea impresiune în Berlinŭ. „Nordd. Allg. Ztg.“ dice că ei, independenții, cu intențiune orĭ din nesciință facŭ trebșorele contrarilorŭ puterilorŭ de pace, francesi și rușĭ.

Etă partea esențială a declarației din vorbă subscrisă de președintele partidei stângei estreme *Daniel Iranyi*:

....Deși partida nóstră îșĭ are rademulŭ în monarchia constituțională a unui regatŭ ungarŭ independentŭ, și deși ea *voesce sĕ mănțină intactă alianța cu imperiulŭ germanŭ* — totușĭ partida independenței și dela 1848, în fața însemnătăței afacerei și a înrîuriei stricăciose a discursurilorŭ ministeriale, crede necesarŭ d'a declara și acum, și încă în unanimitate, că condamnă cu totă tăria menționata procedere a ministrului de comerciu precum și declarațiunile primului ministru, că doresce celŭ mai bunŭ succesŭ esposițiunei universale dela 1889, care se face *intru aducerea aminte de unŭ evenimentŭ epocalŭ și plinŭ de rode pentru omenire*, evenimentŭ, care nu póte fi confundatŭ cu domnia terorei de mai târdiu, și că este însuflețită de dorința ca republica francesă sĕ devină și mai tare în calea păcii interne și esterne și a progresului. Partida nu se îndoesce de loc, că întrega națiune ungară va împărtăși în modŭ sincerŭ aceste sentimente.

Epistolă deschisă

către on. redacțiune a diarului „Kolozsvár“.*)

In numerulŭ 96 a. c. alŭ foiei cuotidiane ce apare în Clușiu, numită „Kolozsvár“, a apărutŭ unŭ articulŭ vătămătorŭ pentru Biserica nóstră și aședămintele ei. — Ba la vocea de protestŭ a colegului nostru on. d. Vasiliu Podóba din Clușiu, dreptŭ rĕspunsŭ în numĕrulŭ dela 5 Maiu a aceleiașĭ foi, s'a publicatŭ altŭ articlu asemenea celui dintâiu.

Luândŭ în cumpănire seriósă acéstă cutezare provocatóre și vătămătóre a cărei țintă este Biserica și clerulŭ românŭ, ecă edicemŭ susŭ și tare, cumcă vătămările aceste nu le-a osembritŭ, nicĭ Biserica, nicĭ comunitatea, nicĭ clerulŭ; acelea nu le primimŭ pentru noi, ci le remitem on. redacțiunĭ a lui „Kolozsvár“, cu atâtŭ mai vertosŭ, căcĭ:

Biserica nóstră dinpreună cu tóte instituțiunile ei, și anume prin Articulii de lege XX. din 1848: — apoi XXXIX. și LIII. din 1868 pregrațiosŭ sancționațĭ și promulgațĭ, s'a inregistratŭ între legile patriei nóstre: acésta nu póte fi mai multŭ objectŭ de agrediare jurnalistică, fiind vătămarea și acestorŭ legĭ criminalitate, căcĭ:

*) Acéstă epistolă fiindŭ adresată și diarului „Kolozsvár“, acesta rĕspunde în numerulŭ de Sâmbătă sub titlulŭ: „Incă-odată Popii“. — Red.

Preoții noștri, întocma ca și a altorŭ confesiunĭ, totŭ aceleașĭ scolĭ le absolvézâ; dela ei se poftesce totŭ aceea-șĭ pregătire; și după lege, suntŭ de acelașŭ rangŭ, căcĭ:

Plata șĭ-o primescŭ în modulŭ asemenea preoțilorŭ altorŭ confesiunĭ — déră mai alesŭ cu a celorŭ reformațĭ, — în naturale, prestațiunĭ și banĭ, nu pe chitanțe, ci dela singuraticii acelui poporŭ, căruia-i preoțesc, pentru servițiele obveniente, căcĭ:

Deși săracĭ, — însĕ abstragêndŭ dela orĭ-ce enunțiațiunĭ orĭ accentuărĭ a capricielorŭ politice schimbăciόse, — nu vomŭ înceta — întocma ca și preoții altorŭ confesiunĭ, — în patria nόstră liberă, ca și civĭ liberĭ a cultiva bunăstarea, cultura, moralitatea precum și consciința de sine a poporului nostru, după puterile nόstre, după îndatinările nόstre, amĕsuratŭ împrejurările și lipselorŭ, așa precum șcimŭ și putemŭ.

Chiar pentru aceea, din principiu nu facemŭ insinuare în contra acestorŭ enunciațiunĭ diaristice, carĭ involvă, — după a nόstră părere — delictŭ de pressă invederatŭ:

Decă însĕ pentru Stim. Procuratură r. e indiferentŭ, că όre în limba maghiară, — și într'unŭ diarŭ așa numitŭ guvernamentalŭ maghiarŭ, menitŭ pentru publiculŭ maghiar, — este permisŭ și convenabilŭ de a batjocori nepedepsitŭ instituțiunile legale, și poporul unei Biserice sororĭ, precum de a vătăma cu ușurință clerulŭ aceleia, și prin acésta a provoca, adătui și îndemna la asemenea lucrurĭ și pe publiculŭ maghiarŭ, în interesulŭ statului ungarŭ și a binelui publicŭ, — abună-sémă intețirea aceleia nu se ține de oficiulŭ nostru preoțescŭ.

Acestŭ protestŭ alŭ nostru l'amŭ aflatŭ de bine a-lŭ da publicității.

Din adunarea preoțéscă a districtului protopopescŭ românŭ de Seinĭ, ținută în Băbășescĭ, comitatulŭ Sătmarŭ la 15 (27) Maiu 1888.

Alexiu Berinde,
adm. prot. de Seinĭ, ca președinte

Stefanŭ Cherechesiu,
adm. int. de Ilba ca notarŭ tract.

Lugoșŭ, la 30 Maiu 1888.

Lunĭ în 28 Maiu a. c. séra la 8 όre 30 minute a sositŭ în orașulŭ nostru Alteța S'a *Archiducele Iosifŭ*, cu scopŭ de a visita honvedimea, care de presentŭ se află concentrată în Lugoșŭ, la școla de batalionŭ.

La gară, Inaltulŭ όspe fŭ primitŭ de către Comitele supremŭ, Emericŭ de *Iakabffy* și de către Ilustritatea S'a *Dr. Victorŭ Mihaly* de Apsa Episcopulŭ Lugoșului, lângă carĭ erau grupate tόte corporațiunile oficiόse din locŭ.

După o scurtă bineventare, rostită de comitele supremŭ și de episcopulŭ Lugoșului, înaltulŭ όspe, luândŭ de brațŭ pe Prea Sânția S'a D-lŭ Episcopŭ, ocupă locŭ în trăsura acestuia și fŭ petrecutŭ de mulțimea adunată întru întêmpinarea lui, până în residența episcopéscă, cuartirulŭ îndatinatŭ alŭ Alteții Sale.

Marțĭ în 29 Maiu desŭ de diminéță Alteța S'a, cu suita, a visitatŭ baracele situate afară din orașŭ, unde a ținutŭ revistă preste școla de batalionŭ.

Reîntorcêndu-se de acolo la $12\frac{1}{2}$ όre în residența episcopéscă, a datŭ unŭ prândŭ festivŭ la care au luatŭ parte, pe lângă autoritățile militare, toțĭ șefii dela tόte oficiolatele din Lugoșŭ, centrulŭ comitatului Carașŭ-Severinŭ.

Alteța S'a în totŭ anulŭ ne cercetéză și prin conversarea-i afabilă, ce la astfelŭ de ocasiune întreține începêndŭ dela celŭ mai mare până la celŭ mai micŭ, nisuesce a cunόsce tόte împrejurările nόstre.

In semnŭ de recunoscință pentru ospitalitatea ce-a întîmpinat'o în decursŭ de mai mulțĭ anĭ în reședința episcopului din Lugoșŭ Dr. Victorŭ Mihalyi, Alteța S'a i-a făcutŭ o plăcută surprindere presentându-i o prețiόsă cruce de aurŭ de purtatŭ pe peptŭ lucrată în stilŭ bizantinŭ și împodobită cu petri de diamantŭ. Acésta deosebită și fόrte nemerită distincțiune a episcopului nostru nĭ-a causatŭ tuturorŭ bucuriă.

Astădĭ în 30 Maiu la 7 όre antemeridiane Înaltulŭ όspe a părăsitŭ orașulŭ nostru.

SCIRILE ḐILEI.

Manevrele de tomnă în anulŭ acesta se vorŭ ține între Sighișόra și S. Sângeorgiu. Se vorbesce că și archiducele *Rudolf* va inspecta aceste manevre.

* *
*

In 28 Maiu *Maiestatea Sa*, acompaniatŭ fiindŭ de inspectorulŭ generalŭ al infanteriei, *principele Rudolf*, a visitatŭ *trupele din tabĕra dela Bruck*. Cu acéstă ocasiune a fostŭ inspectatŭ și regimentulŭ de infanteriă (românŭ) *Marc Dace de Baden Nr 50* (cerculŭ de întregire Alba-Iulia). Maiestatea Sa șĭ-a esprimatŭ deplina sa satisfacțiune asupra instruirei tactice a trupelorŭ și asupra ținutei lorŭ escelente. Séra feciorii din regimentulŭ numitŭ au primitŭ voia, în semnŭ de distincțiune, de a produce jocurĭ naționale române înaintea Maiestății. — Privitorŭ la acéstă revistă am primitŭ o corespondență mai lungă din Viena pe care o vomŭ publica'o în numerulŭ următorŭ.

* *
*

Îmormêntarea multŭ regretatului vicepreședinte alŭ Associațiunei etc. *Iacobŭ Bologa* s'a sevîrșitŭ în Sibiiu Vinerĭ d. a. cu mare solemnitate. Despre decursulŭ ei amŭ primitŭ adĭ o corespondență, pe care o vomŭ publica în numĕrulŭ de mâne.

* *
*

Sub presidiulŭ profesorului de universitate Dr. Abt se va ține esamenulŭ verbalŭ de maturitate la *gimnasiul din Blașiu* în 28, 29 și 30 Iunie, ér la gimnasiulŭ din *Năsĕudŭ* în 1 și 2 Iunie n. Ambele gimnasii au fostŭ visitate în primăvéra acésta de delegatulŭ ministerialŭ, profes Dr. *Finaly*, care fața cu gimnasiulŭ din Blașŭ, după cum scrie „Fóia bis. și scol.“, șĭ-a esprimatŭ pe cale protocolară îndestulirea sa atâtŭ în privința adjustărei, câtŭ și a propunerei.

* *
*

Din incidentulŭ representațiunilorŭ „Luther“ de Devrient, ce se dau în Sibiiu, a plecatŭ Duminecă diminéța unŭ trenŭ de plăcere. O mulțime de pasagerĭ au luatŭ parte la acéstă escursiune.

* *
*

Cunoscutulŭ publicistŭ D-lŭ *Teofilŭ Frâncu este numitŭ șefŭ de biurou în ministeriulŭ școlelorŭ* din România. Ii adresămŭ sincerile nόstre felicitărĭ!

* *
*

D-lŭ George *Stanciu*, preotŭ alŭ diecesei gr. cat. de Gherla, fŭ numitŭ capelanŭ militarŭ de clasa 1-a în reservă. — Căpitanulŭ de cl. 2-a dela reg. 64 de infanteria, care fusese concediatŭ, a întratŭ érășĭ în activitate cu ḑiua de 1 Iuniu a. c.

* *
*

Ni se scriu din *Clușiu* cu data 2 Iunie a. c. următόrele: D-lŭ *Gavrilŭ Triponŭ* adĭ în 2 Iuniu st. n. a fostŭ promovatŭ la gradulŭ de *doctorŭ în drepturĭ* în sala senatului universitarŭ de aicĭ, fiindŭ de fața mai mulțĭ membri ai inteligenței române de aicĭ, precum și unŭ numĕrŭ frumosŭ de tinerĭ universitarĭ. Felicitărĭ sincere. Dumnedeu sĕ-i ajute și mai departe! — Unŭ Clușianŭ.“

* *
*

Sĕptĕmâna trecută d-lŭ *Dr. Babeșŭ* a înoculatŭ la institutulŭ bacteriologicŭ din Bucurescĭ 6 όmenĭ cu virus preventivŭ contra turbărei.

* *
*

Guvernulŭ austro-ungurescŭ a interḑisŭ pentru totŭ cuprinsulŭ monarchiei ḑiarulŭ sêrbescŭ „*Omladina*“ (Unirea tinerimei), care apare la Belgradŭ. Ḑiarul acesta este organulŭ societățеi patriotice cu acelașŭ nume, care există deja de mai bine de o jumĕtate veacŭ în Serbia și în tόte țĕrile limitrofe de Sêrbĭ.

* *
*

Fumatulŭ a ajunsŭ a fi la noi fόrte scumpŭ. Prețurile tăbacului și ale țigărilorŭ s'au urcatŭ dela 1 Iunie a. c. în modŭ însemnatŭ, așa că fumătorii trebue sĕ se pună pe gândurĭ décă nu cum va plătescŭ prea scumpŭ plăcerea problematică de a vedé prefăcêndu-se „erba nicotiană“ în fumŭ și scrumŭ. Tocmai prețulŭ celorŭ mai căutate soiurĭ de tutunurĭ și de țigărĭ este mai tare urcatŭ. Țigările scurte de 2 cr. costă de aci încolo $2\frac{1}{2}$ cr. prețulŭ așa numitelorŭ „Portorico,“ „Havanna“, „Britanica“, „Trabuco,“ și „Virginia“ s'a urcatŭ asemenea c'unŭ $\frac{1}{2}$ cr. pe bucată. „Cuba“ de 4 și de 5 cr. și „Regalitas“ s'au scumpitŭ cu 1 cr. pe bucată. Totŭ cu 1 cr. s'a scumpitŭ și „Portorico“ de specialitate, ér prețulŭ țigărilorŭ de specialitate „Trabuco“ s'a urcatŭ dela 8 cr. chiar la $9\frac{1}{2}$ cr. Dintre soiurile ordinare de tăbacŭ se va vinde în viitorŭ celŭ de 11 cr. cu 13 cr., celŭ de 53 cr. cu 63 cr., celŭ de 22 cr. cu 24 cr. și celŭ de 32 cu 36 cr.; dintre soiurile mai bune tutunulŭ ardeleanŭ de 13 va costa 15 cr., celŭ de 92 s'a urcatŭ la 1 fl. 10 cr. celŭ de Herțegovina dela 1 fl. la 1 fl. 20 cr. și calitatea „Kir“ dela 1 fl. 5 cr. la 1 fl. 25 cr. Introducerea cu ḑiua de 1 Iunie a prețurilorŭ urcate a surprinsŭ pe toțĭ, căcĭ era anunțatŭ, că aceste noue prețurĭ vorŭ intra în vigόre numai dela 1 Iulie a. c. Ministrulŭ de finance speréză, că prețurile urcate ale tutunului vorŭ aduce statului în anulŭ acesta c'unŭ milionŭ de florinĭ, ér în anulŭ viitorŭ cu $2-2\frac{1}{2}$ milióne florinĭ mai multŭ venitŭ. Acéstă speranță a d-lui Tisza se baséză pe presupunerea, că consumația de tăbacŭ și țigărĭ nu va scădé din causa prețurilorŭ urcate. Decă bine a calculatŭ, se va vedé în urmă.

* *
*

La *serbările aniversării de 800 de ani a Universitătii din Bologna.* Universitatea din Bucurescĭ, după hotărîrile ce s'au luatŭ în urmă, va fi representată numai prin d-lŭ *Al. Odobescu*, ér Universitatea din Iașĭ va fi representată prin d-lŭ profesorŭ *N. Ionescu*. Ambele universitățĭ, pe lângă numiții domnĭ, vorŭ fi representate și prin câte unŭ studentŭ alesŭ din sînulŭ lorŭ. După terminarea serbărilorŭ, d-lŭ Odobescŭ va pleca la Parisŭ, unde va continua publicare „*Tesaurului dela Pietrosa.*“

In cestiunea limbei.

In numĕrulŭ trecutŭ alŭ foiei nόstre amŭ amintitŭ pe scurtŭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(1)

Jocuri de petrecere.[1])

Din câțĭ bĕtrânĭ suntŭ în Șcheiu (Brașovŭ) pare că nicĭ unulŭ nu e așa de bunŭ de gură ca moșulŭ Stanŭ, și pe câtŭ e de bunŭ de gură, totŭ pe atâta ține și la obiceiurile vechĭ așa cum le-a apucatŭ de micŭ, pentru-că ḑice, că ce sĕ se mai schimbe, că acum e bĕtrânŭ, e c'unŭ picioru în grόpă și că vré sĕ mόră cu ce-a 'nvĕțatŭ. Duminecile și sĕrbătorile se duce regulatŭ la biserică, după biserică se 'ntόrce acasă și după amiedŭ de e vremea bună și e caldŭ, ese la pόrtă și stă acolo până séra, întocmai ca o fată mare.

Decă întêmplarea te duce pe acolo și dându-i „bună ḑiua“ îi mai aruncĭ o vorbă doue, te poftesce lângă elŭ sĕ ședĭ pe piétră, orĭ îțĭ aduce unŭ scaunŭ din casă, șĭ-apoi țin'te: te duce cu vorba prin vremurĭ când nicĭ nu erai pe lume și-țĭ povestesce de ele așa că-'țĭ pare că le vedĭ și le trăiescĭ. Ițĭ spune cum acum όmenii îsŭ mai rĕi ca de altă-dată, că nu se mai ajută unulŭ cu altulŭ, că mai 'nainte vreme nu era totŭ așa, că mai 'nainte ce-'țĭ trebuia, de nu aveai, dai fuga la vecinŭ de imprumutai. Ițĭ spune de pildă, că până nu erau cătrănițele (chibriturĭ muiate mai întâiu în puciosă și apoi în cătranŭ), p'atuncea vreme totă casa avea și trebuia sĕ aibă amnarŭ, cremene și iască de scăpăra. Cu tόte astea de era ḑiuă orĭ séră, când îi trebuia cui-va focŭ, ieșa în curte și se uita sĕ vedă de unde iese fumŭ, și mergea cu tămâiefulŭ orĭ cu vĕtrarulŭ (lopățica) de cerea: „n'am focŭ, dă-mĭ vr'o doi cărbunĭ.“ Ba și nόptea se ducea vecinŭ la vecinŭ, de avea lipsă unulŭ de altulŭ: „vecine, te-ai culcatŭ?“ și-lŭ scula și îi cerea ce-i trebuia.

„Nu vedĭ d-ta, că όmenii nicĭ nu mai seamĕnă cum era mai înainte? Unde e sĕ se mai pόrte, cum se purta, cu chică pe céfă rașĭ; ér pe dinainte, pe frunte, rătunḑițĭ, de le sta pĕru pe capŭ, câtŭ era de desŭ, ca o căciulă! Și unde se mai pόrtă muierile cu fițióne pe la urechĭ! Acum șĭ-au schimbatŭ și obiceiurile și șĭ-au schimbatŭ și portu.

Vedĭ că acum stau singurŭ la pόrtă, și așa am sĕ stau câte ḑile mĭ-o mai rêndui Dumnedeu, am sĕ stau încă pustiu, cucŭ. Dér credĭ d-ta că era totŭ așa și mai nainte? Dόmne, Dόmne! de ce n'a ținutŭ Dumnedeu vremurile alea:

Altădată totă lumea de pe aicĭ aștepta Dumineca de păre că așteptă Invierea. Și când venia o Duminecă orĭ o sĕrbătόre, vreme bună sĕ fi fostŭ, și băețĭ, fete, feciorĭ, muerĭ și όmenĭ de prin vecinĭ, câtŭ trecea de ameḑŭ, începeau sĕ se adune la pόrtă aicĭ la mine de mĕ făcea de ieșiamŭ și eu din casă. D'apoi și mie mĭ-era totŭ așa de tare, și puțintelŭ sgomotŭ de audiamŭ la pόrtă, într'unŭ piciorŭ eram și eu aicĭ.

Și câtŭ veniamŭ, une-orĭ nicĭ „bunăḑiua“ nu mai damŭ, ci începeamŭ: „ci v'ațĭ adunatŭ? Eră joculŭ v'a adusŭ? Ei, de-a ce vrețĭ sĕ vĕ jucațĭ? de-a portița, de-a burcănelu, de-a briciu, de-a petrecu, orĭ de-a ce vrețĭ?“ Și éră totŭ eu le ḑiceamŭ: „hai, prindeți-vĕ de-a portița,“ și joculŭ începea și rîdea și cine se juca, și cine se uita, și decă li se ura cu unŭ jocŭ, începeamŭ altulŭ și uneorĭ nicĭ nu apucamŭ sĕ începemŭ multe și și înopta, așa de iute ne trecea vremea. Și decă înopta, se ducea cu toții pe acasă și le părea bine că șĭ-au petrecutŭ.“

Și décă îlŭ întrebĭ, de cum se juca acele jocurĭ, ițĭ spune cu dragă inimă, că ḑice că pare că întineresce când povestește de când era tînerŭ. Apoi ḑice că unele din jocurĭ s'au și perdutŭ, de nu le mai jόcă nimenĭ; altele éră acum au rĕmasŭ de nu le mai jόcă decâtŭ copiii, pe când altădată se juca și muierĭ și όmenĭ însurațĭ.

„De-a portița“ se juca așa, că se prindea de mânĭ toțĭ câțĭ era sĕ se jόce: și fete și feciorĭ și muierĭ și όmenĭ, de se făcea unŭ cârdŭ mare, câtŭ se puté de mare. La căpătâie trebuia sĕ fiă câte doi din ăi mai înalțĭ și mai posnașĭ, de făcea portița. Incepea dela unŭ căpătêiu de făcea portița, adecă cum se ținéu de mână cei doi dela unŭ căpătâiu ridica mânile de făcea ca unŭ felŭ de pόrtă și pe sub porta asta trebuia sĕ încépă sĕ trecă căpĕtâiulŭ celălaltŭ, de trecea totŭ șirŭ până la portiță, și cine făcea portița, venea de se învêrtea și ei pe sub mână. Apoi făcea portița căpĕtâiulŭ celălaltŭ, și cei ce făcuse mai nainte, trebuia acuma sĕ trécă pe sub ea, și totŭ așa mergea, de lua ulița în în lungŭ, în susŭ și 'n josŭ. — Unii când trecea pe sub portiță se ridica cu

[1]) Cu descrierea jocurilorŭ la copii s'au ocupatŭ: A. Lambrior „Convorbirĭ Literare“ IX 1875—1876 și P. Ispirescu: „Jucării și jocurĭ de copii“, Biblioteca „Tribunei“ Nr. 6. Vedĭ și G. Dem. Teodorescu: „Poesii populare“, pag. 192: Jocurĭ de copii.

conclusulŭ ce s'a luatŭ în Sinodulŭ eparchialŭ din Aradŭ relativŭ la ordinațiunea ministerială, prin care se ordónă autorităților nóstre bisericescĭ sĕ-șĭ *adreseze epistolele oficióse în limba maghiară* spre a pute fi scutite de portŭ. In privința acésta „Luminătorulŭ“ publică următórele amĕnunte interesante:

Ambele consistóre, adecă atâtŭ celŭ din *Aradŭ* câtŭ și celŭ din *Oradea-mare*, au făcutŭ propunere, în rapórtele lorŭ generale, ca cestiunea sĕ se aștérnă consistoriului metropolitanŭ, ér prin acesta congresului naționalŭ bisericescŭ în scopulŭ d'a se lua și aicĭ conclusŭ.

Comisiunea organisatóre în maioritatea sa a aprobatŭ și recomandatŭ în sinodŭ părerea consistórelorŭ, ér minoritatea comisiunei, d-lŭ Dr. Iosifŭ Gall, singurŭ a susținutŭ, că causa nu póte spera nicĭ unŭ resultatŭ favorabilŭ la ministerŭ, decĭ era de părere, ca sĕ se îngrópe cestiunea.

In plenulŭ ședinței d-lŭ Dr. *I. Gall*, și-a motivatŭ părerea d-sale cam astfeliu:

Ministrulŭ n'a avutŭ scopulŭ și intențiunea d'a vătĕma autonomia bisericei nostre, ceea ce se constată și din faptulŭ, că numita ordinațiune nu se estinde numai asupra bisericei nóstre, ci asupra tuturorŭ bisericelorŭ de alte limbĭ, adecă de limbĭ nemaghiare. Motivulŭ adevĕratŭ alŭ ministrului, pentru aducerea acelei ordinațiunĭ, este următorulŭ: In țéră se vorbescŭ multe limbĭ, și nu se póte pretinde, dér nicĭ se potŭ afla în țéră ómenĭ, apțĭ pentru diregĕtoriile postale, carĭ sĕ vorbéscă și sĕ pricépă atâtea limbĭ, câte se vorbescŭ în țéră, prin urmare aceștĭ diregĕtorĭ nu potŭ înțelege, din adresele scrise în limba nemaghiară, décă respectivele epistole purcedŭ într'adevĕrŭ dela oficiu cătră oficiu, orĭ ba? Și fiindŭ-că statulŭ face unŭ favorŭ autoritățilorŭ bisericescĭ prin aceea, că le scutesce de porto postalŭ în causele amintite, se ține îndreptățitŭ a pretinde dela autoritățile bisericescĭ confesionale, ca și acestea la rendulŭ lorŭ, sĕ facă statului acestŭ favorŭ“. Asta este părerea d-lui Dr. I. Gall. Părerile contrare acestei părerĭ, susținute în sinodŭ prin deputații N. *Zigre*, *Desseanu* și *Rotariu*, culmineză în următórele:

Nu póte fi nicĭ sinceră, nicĭ seriósă părerea ministrului, și de totŭ slabŭ îi este motivulŭ sĕu. Statulŭ ungarŭ esistă de 1000 de anĭ, libertatea cu portulŭ postalŭ totŭ din vechime se dateză, și prin urmare, décă pănă astădĭ s'au aflatŭ în țéră ómenĭ, carĭ au priceputŭ tóte limbile câte obvinŭ în țéră, atuncĭ nu încape îndoielă, că și astădĭ se potŭ afla. Se potŭ afla cu atâtŭ mai ușorŭ, cu câtŭ însășĭ legea positivă de naționalitățĭ dispune, dér și interesele bine pricepute ale adevĕratului statŭ pretindŭ, ca la postă, precum și la verĭ-ce diregĕtorii de statŭ, sĕ se aplice ca funcționarĭ astfelŭ de individĭ, carĭ pricepŭ limbile și datinile poporelorŭ de pe teritoriulŭ oficiului postalŭ etc. Dér și altcum afirmațiunea ministrului: „că nu se află ómenĭ ca diregĕtorĭ postalĭ, carĭ sĕ pricépă atâtea limbĭ, câte se vorbescŭ în țéră“, se combate ea însășĭ pe sine prin faptulŭ, că nu e opritŭ a scrie astfelŭ de epistole — private — în verĭ-care limbă, și totușĭ aceiașĭ funcțiunarĭ, despre carĭ se dice că „nu pricepŭ“, împartŭ regulatŭ tóte aceste epistole, pentru-că suntŭ *francate*. Caracteristica epistolei, că este ea oficiósă orĭ ba? și așa se punea pe adresă și se notifica cu cuvĕntulŭ „hivatalbol“; mai multŭ ca atâta nu se póte vede și constata cu positivitate nicĭ din celălaltŭ cuprinsŭ alŭ adresei, căcĭ mistificare séu abusŭ, pe adresă, pote comite verĭ-cine; decĭ nu adresa garanteză oficiului postalŭ caracterulŭ oficialŭ alŭ epistolei, ci garanteză însușĭ oficiulŭ respectivŭ, ce scrie. — Nu e seriosŭ și motivată nicĭ afirmarea ministrului despre „favorulŭ din partea statului“. Nu se negă că scutirea de postporto este unŭ favorŭ, dér pentru acestŭ favorŭ nu se póte pretinde, dreptŭ rĕsplată, acelŭ favorŭ, ce-lŭ pretinde ministrulŭ, pentru-că autoritățile bisericescĭ din statŭ facŭ statului nu numai favorurĭ, ci chiarŭ *servitii în interesulŭ lui*. Ele propagă moralitatea bisericéscă și cultura între poporele statului, provĕdŭ învĕțămentulŭ poporalŭ, facŭ statului și guvernului și servițiĭ speciale gratuite, ce li se cerŭ, și acestea tóte trecŭ de interese proprii ale *statului*; prin urmare statulŭ are deobligămentŭ moralŭ și formalŭ, ca sĕ ofereze scutirea de porto postalŭ autoritățilorŭ bisericescĭ în corespondența lorŭ oficiósă. Cuvine-se, dér ca nu numai consistórele, ci însușĭ congresulŭ nostru bisericescŭ sĕ intervină la ministrulŭ țĕrii prin representațiunĭ, séu cum va afla de bine, spre a arata d'oparte greutățile ce ni se causéză nouĕ, de altă parte rătăcirile în carĭ se află intrate combinațiunile și părerile onor. ministru.

Sinodulŭ a acceptatŭ părerile din urmă și a luatŭ conclusŭ în înțelesulŭ propunerilorŭ consistoriale.

Intêmplărĭ diferite.

Ucidere și sinucidere. Vorba e de doi individĭ slabĭ de ângerŭ: o fată și unŭ feciorŭ, carĭ n'au fostŭ în stare sĕ trăéscă trei anĭ de dile unulŭ fără altulŭ. După o dragoste de 2 anĭ, croitorulŭ Kalit Karoly din Sĕcuime fu dusŭ în cătăniă, ér frumósa lui amantă Lukács Biri rĕmase acasă fără de amantŭ. Din momentulŭ acesta Sĕcuiulŭ ostașŭ nu mai avu dile bune; se temea nu cumva amanta lui sĕ trécă în proprietatea altora. Pentru se asigura contra periculului, Sĕcuiulŭ se duse în 21 l. c. la amantă-sa în Nyujtod și acolo, în casa părinților ei, o împușcă mai întâu pe ea, apoi pe sine insușĭ. Astădĭ se află laolaltă în cimiterŭ.

„ALBINA“ institutŭ de creditŭ și de economii.

Filiala Brașovŭ.

Conspectulŭ operațiunilorŭ de cassă în luna Maiu 1888.

Intrate:

Numĕrarŭ în 30 Aprilie 1888 fl.	23,955.38
Depunerĭ	75,972.47
Cambii rescumpĕrate. . .	108,504.73
Conturĭ curente	32,378.23
Imprumuturĭ pe producte .	9920.49
Imprumuturĭ pe efecte și alte împrumuturĭ	3774.68
Monetă	1064.10
Interese și provisiunĭ . .	4230.85
Comisiunĭ.	1183.39
Diverse	2798.95
	fl. 263,783.27

Esite:

Depunerĭ spre fructificare . fl.	55,455.87
Cambii escomptate . . .	126,215.06
Conturĭ curente.	18,065.17
Imprumuturĭ pe producte .	8398.21
Imprumuturĭ pe efecte și alte împrumuturĭ . . .	21,818.—
Monetă	1621.83
Interese și provisiunĭ . .	520.52
Comisiunĭ.	483.62
Diverse	6836.18
Spese și salare.	914.08
Numĕrarŭ cu 31 Maiu 1888	23,454.73
	fl. 263,783.27

V. Bologa, m. p. dirigentu. **N. P. Petrescu**, m. p. adjunctŭ.
V. Gămulea, m. p. comptabilu.

Insciințare.

Adunarea generală a *„Reuniunei învĕțătorilorŭ românĭ gr. cath. din jurulŭ Gherlei“* se va ține în anulŭ acesta în *Iclodulŭ mare*, protopopiatulŭ Lojardului, în a *3-a di de S. S. Rosale*, adecă în 26 Iuniu s. n. cu programulŭ obicĭnuitŭ. Invĕțătorii de pe teritoriulŭ acestei reuniunĭ suntŭ obligațĭ a se presenta și a lua parte la astă adunare în înțelesulŭ și cu modalitatea prescrisă în § 6 alŭ Regulamentului pentru afacerile interne ale Reuniunei, ér ceialalțĭ bărbațĭ interesațĭ și cu rĕvnă pentru prosperarea învĕțămĕntului și a educației poporului românŭ suntŭ invitațĭ cu tótă onórea la acéstă convenire culturală.

Gherla, 28 Maiu 1888.

Comitetulŭ centralŭ
alu „Reun. Inveț. Românĭ gr. cath. din jurulŭ Gherlei“.

DIVERSE.

Unŭ curiosŭ sistemŭ de păstratŭ carnea véra. Scimŭ că în timpulŭ căldurelorŭ marĭ de peste véră, carnea se păstréză greu, lucru fórte incomodŭ pentru cei ce stau la țéră, unde nu-șĭ potŭ reînoi provisiunile lor așa repede ca cei din orașe. In privința acésta unŭ economŭ recomandă în „Gaz. Săt.“ unŭ mijlocŭ fórte bunŭ pentru conservarea carnei. Acestŭ mijlocŭ constă în a se pune carnea în vase de pămĕntŭ, a se pune unŭ bolovanŭ peste dênsa, a se umplé vasulŭ cu lapte acru și a se ținé în pivniță. Carnea ast-felŭ păstrată nu numai că nu se strică dér, décă se scóte peste 9 dile și se spală, n'are celŭ mai micŭ mirosŭ.

AVISŬ.

P. T. acționarilorŭ institutului de creditŭ și economii *„Arieșiana“*, din Turda, lĭ-se aduce la cunoscință, că terminulŭ solvirei versamentului ultimŭ (alŭ VI-lea) a espiratŭ în *24 Maiu* st. n. a. c., decĭ prin acésta suntŭ rugațĭ, conformŭ §-lui 11 din statute, a solvi *câtŭ mai ingrabŭ* acestŭ versamentŭ dimpreună cu percentele de întârdiare.

Totodată suntŭ rugațĭ domnii acționarĭ, carĭ resteză încă și cu versamentele de mai nainte, a-le achita și acelea câtŭ mai curĕndŭ.

Turda, 1 Iunie 1888 st. n.

Direcțiunea institutului de creditŭ și de economii „ARIEȘIANA“.

D. St. Șuluțiu, directorŭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 3 Iunie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.46	Vend.	8.48
Argintŭ românescŭ .	„	8.40	„	8.44
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.02	„	10.04
Lire turcescĭ . . .	„	11.32	„	11.37
Imperialĭ	„	10.32	„	10.37
Galbinĭ	„	5.89	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	105.—	„	106.—
Discontulŭ	6½—8 pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 2 Iunie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	98.10
Renta de hârtiă 5%	86.05
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	95.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	126.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune . .	114.75
Bonurĭ rurale ungare	105.20
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.80
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișu . . .	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.75
Bonurĭ rurale transilvane	104.60
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Renta de hârtiă austriacă	79.—
Renta de argintŭ austriacă	80.70
Renta de aurŭ austriacă	109.80
Losurĭ din 1860	136.25
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	867.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	282.75
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	285.—
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.96
Napoleon-d'orĭ	10.02
Mărcĭ 100 imp. germane	62.—
Londra 10 Livres sterlinge	126.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	123.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	123.50

Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 21 Maiu st. v. 1888.

	Cump.	vend.
Renta română 5%	90—	91.—
Renta rom. amort. 5% . . .	92.—	92.½
Renta convert. 6%	89.—	90.—
Impr. oraș. Buc. 10 fr. . . .	35.—	38. -
Credit fonc. rural 7% . . .	105.—	106.—
„ „ „ 5% . . .	89.¾	70.¼
„ „ urban 7%	107.—	107.¾
„ „ „ 6%	98.—	99.—
„ „ „ 5%	85.½	86.—
Banca nat. a Rom. 500 Lei. .	945.—	760.—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . . .	220.—	225.—
Ac. de asig. Națională. . . .	—.—	—.—
Aurŭ contra bilete de bancă .	15.¾	16 —
Bancnote austr. contra aurŭ. .	2.—	2.2—
Aurŭ contra argintŭ séu bilete	16.—	16.¾
Florinŭ valóre austriacă . . .	2.01	2.

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

---

capu și cu umerii și se 'nălța de le desfăcea mânile de cum le ținea portița. Altă dată cei de făcea portița da în toțĭ cățĭ trecea pe sub ea cu mânile, cum le ținéu portiță, de-i făceau sĕ trécă pe 'nșelate. Când se dicea că nu e pe date, atuncĭ nu se mai da în nicĭ unulŭ.

Décă li se ura cu de-a portița, se juca „de-a burcănelu“. Din cățĭ inșĭ era mai marĭ, mai rĕsărițĭ: fete, feciorĭ, muerĭ și ómenĭ, îșĭ căuta fite-șĭ care câte unŭ băiatŭ mai mititelŭ, de-lŭ punea sĕ șadă josŭ ghemuitŭ dinainte-i; ésta era burcănelu. Și după ce-șĭ găsia cu toții burcănelŭ, se aședa așa în rótă și câtŭ întindĭ mânile de departe unu de altu. Numai unu rĕmânea fără burcănelŭ: acela trebuia sĕ 'ntrebe. Se ducea la unu din cei cu burcănelŭ și-lŭ întreba: „Cum dai burcănelu?“; celŭ întrebatŭ îi rĕspundea: „cum îlŭ vedĭ cu ochii verdĭ“, și apoi, unu într'o parte și altu în cealaltă, fugia pe după ceilalțĭ, de-i ocolia, și cine ajungea mai curĕnd îșĭ lua burcănelu, eră celălaltŭ rĕmânea de întreba. Nu era slobodŭ la nicĭ unu, când fugia, sĕ trécă prin focŭ, adecă s'o tae prin mijlocŭ, fără de a ocoli, ca sĕ ajungă mai iute; décă trecea care-va, nu se prindea, perdea.

Alte-orĭ se juca „de-a lupu și mielu“ de se făcea unu lupŭ și altu mielŭ, eră ceilalțĭ cățĭ era, fete, feciorĭ, ómenĭ și muerĭ, se prindea de mânĭ ca la horă. Mielu sta în horă, în mijlocŭ, și lupu afară, și lupu se lua după mielŭ ca sĕ-lŭ prindă, și mielu eșia pe altă parte afară din horă, și décă eșia și lupu, elŭ întra eră în lăuntru și totŭ așa pănă îlŭ prindea, și după-ce îlŭ prindea se făcea alții. Totdeauna se șcia sĕ se lase mielului drumu slobodŭ: eră lupului i se închidea drumu orĭ de câte orĭ vrea sĕ între orĭ sĕ ésă din cercŭ, de-lŭ nĕcăjia de rîdea toțĭ ceilalțĭ de năcazu și de smuciturile lui.

După-ce li se ura cu asta, se juca „de-a cloșca cu puii“.*) Unu se făcea uliu și altu cloșcă și cei carĭ mai era se făcea pui de se prindea cu mânile de cloșcă și unu de altu de brâu, de cingătóre dela spate. Uliu lua unŭ bețigașŭ și se făcea că mestecă cu elŭ în pămĕntŭ și venia cloșca, cu puii după ea, și-lŭ întreba: „ce facĭ, babo?“ și elŭ rĕspundea: „mestecŭ mămăliga“. — „Cu ce s'o mâncĭ?“ — „C'unŭ puiu de-ai tĕi.“ Apoi toțĭ puii îi arĕta pe rendŭ piciórele și îlŭ întreba: „cu ăsta?“ La celŭ din urmă puiu uliu dicea: „cu ala.“ Apoi se ridica în susŭ și începea sĕ-șĭ bată palmele cu cloșca și dicea amĕndoi din gură cântând:

Tropo|tropo|iele|lei
Dracu|cu nu|iele|le,
La fân|tâna|re|ce
Dracu|se se|'nne|ce
Fete|le cu|bete|le
Țiga|nii cu|ba|nii
Junii|cu pă|u|nii.

Apoi dicea uliu cătră cloșcă: „eu ți-oiu mânca puii“, și cloșca îi rĕspundea: „eu țĭ-oi scóte ochii“, și uliu se repedia la pui, eră cloșca umbla sĕ-i apere și le totŭ da grije: „păzițĭ-vĕ dragii maiohii“, și puii se păzia și fugia de uliu, de se mișca, cum se ținea unu de altu, ca o códă de șerpe. Dér și uliu se repedia și dela urmă totŭ câte unu prindea, până-i „mânca“ pe toțĭ, de nu rĕmânea de câtŭ cloșca, pentru-că pe care-i atingea se desprindea de nu mai juca.

Când era mai ostenițĭ apoi se juca „de-a fețele“, de era unu de punea fețe, apoi se făcea altu ângerŭ și altu dracŭ și venea ângeru și dracu pe rîndŭ de întreba și pănă de trei orĭ ghicea și pe cățĭ îi ghicea se scula dintre ceilalțĭ, și pe cățĭ îi ghicea dracu trebuia sĕ trécă prin șireagŭ.

(Va urma.)

*) Comp. Lambrior: puia gaia; Ispirescu: de-a baba gaia.

Nr. 5539 ex 1888.

CONCURS.

La spitalulŭ civilŭ din locŭ cu inceperea provĕḑutŭ dela 1 Iulie a. c. cu dreptulŭ de publicitate. suntŭ de a se ocupa pentru durata unui servițiu de probă de unŭ anŭ următórele posturi:

Postul unui administratorŭ impreunatŭ cu unŭ salarŭ anualŭ de 600 fl., locuință in spitalulŭ civilŭ și 20 metri cubici lemnŭ de fagŭ:

postulŭ unui controlorŭ cu unŭ salarŭ anualŭ de 500 fl. și 150 fl. banĭ de locuință.

Competenții pentru unulŭ din aceste posturĭ au sĕ-'și aștearnă la subscrisulŭ magistratŭ. celŭ multŭ până in 15 Iunie a. c. 12 óre. inainte de prâḑŭ. petițiunile provĕḑute cu documentele. că cunoscŭ în vorbire și in scrisŭ cele 3 limbĭ ale patri i. că suntŭ exerciațĭ in specialitatea de comptabilitate și că suntŭ in stare a depune o cauțiune egală salariului de unŭ anŭ.

Brașovŭ. 1 Iunie 1888.

11—3.1

Magistratulŭ orășenescŭ.

De închiriatŭ

suntŭ dela Sf. Mihailŭ 1888 încolo. pe câte trei anĭ. următórele case în suburbiulŭ Scheiu:

a) Casa Nr. 1388 in Prundŭ;
b) Casa Nr. 1391 in Strada mare;
c) Casa laterală Nr. 1541 in Gróverĭ.

Doritorii de a lua în chiriă una séu alta din aceste case. sĕ binevoéscă a se adresa prin ofertŭ in scrisŭ séu verbalŭ. până in *4 (16) Iuniu 1888, la Epitropul Sterie Stinghe în Scheiu, Prund Nr. 426.*

76,3—1

Epitropia bisericei Sf. Nicolae.

In măcelăria de sub Sfatŭ

se vinde dela 2 Iuniu n. a. c.

Carne de vită cu 32 cr. kilo.

Calitate bună și mĕsură dréptă.

77—3.1

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Ḑiarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare in 1 și 15 ḑi a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustrațiunĭ frumóse; și publică articlii socialĭ, poesii, novele, schițe. piese teatralĭ ș. a. — mai departe tracteză cestiunĭ literare și scientifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune viéța socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunĭ din patria și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individḑilorŭ din familia o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România și străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Ḑiarŭ bisericescŭ, scolarŭ și literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broșurĭ lunare câte de 2$\frac{1}{2}$—3$\frac{1}{2}$ cóle; și publică portretele și biografiile archiereilorŭ și preoților ŭ mai distinșĭ, precum și alte portrete și ilustrațiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciințelorŭ teologice și între aceștia mulțime de predice pre duminecĭ, serbătorĭ și diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literarĭ; și în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte și scirĭ cu preferința celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică și literară. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanții primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cui cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totŭ de aci se mai potŭ procura și următórele cărțĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice și istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulŭ broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntări bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de peste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute până acum — avêndŭ și o notiță istorică la fiă-care sĕrbătóre, care arată timpulŭ întroducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ și modul cum s'a stabilitŭ respectiva sĕrbătóre. Prețulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 20 cr.

Idealulŭ perdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțŭ. Prețulŭ 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșŭ. Novelă istorică națională. Prețulŭ 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Prețulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulŭ 10 cr.

Hermanŭ și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinŭ Morariu. Prețulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanu St. Șuluțŭ. Prețulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Prețulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ și viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preț. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrosa seu **Cloșca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulŭ 20 cr.

Biblioteca Sătenului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă. Prețulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ și practicŭ pentru învĕțămentulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕțătorilorŭ și a altorŭ bărbațĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea ilŭ și recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ și învĕțătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesațĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Prețulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulŭ 30.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Prețulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruțŭ, profesorŭ. Opu aprobatŭ și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprindêndŭ compositiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referințele vieței socialĭ — se póte întrebuința cu multŭ folosŭ de către preoțĭ, învĕtătorĭ și alțĭ cărturarĭ românĭ. Prețulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecțiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ș. a. Prețulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scola poporală pentru învĕțătorĭ și preparandĭ. Bros. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialu. Prețulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărțĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pândă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.; 50 = 3 flor.; 100 = 5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtorei de D-ḑeu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ legatŭ și spedatŭ franco e 15 cr.

Tipografia A. MUREȘIANU Brașovŭ.